

לא הגעתי לתפקיד הזה כרועת צאן ממצפה בגליל

בדיוק לפני שנה הקימה הילה גרסטל את נציבות הביקורת על מערך התביעה ועל מייצגי המדינה בערכאות ● בראיון ראשון מאז התמנתה לתפקיד היא מספרת מדוע נענתה לאתגר ופרשה מכהונתה כנשיאת מחוזי מרכז, ומה היא חושבת על כך שטרם חוקק חוק בנושא ● מארגון הפרקליטים הנאבק בפעילות הנציבות היא מבקשת קצת קרדיט: "אני לא חלק מהמאבק הזה, אבל 24 שנה אני במערכת, ואני מודעת לכך שאני צריכה לבחון כל מקרה בזהירות כדי לא לשמש כלי ניגוח ממניעים זרים"

עו"ד אליעזר פנייגיל

יו"ר ועדת מערכת "עורך הדין"

עו"ד שלומי שני

עורך כתב העת "עורך הדין"

קורת, הילה גרסטל, ודאי מבינה שבתודעה הציבורית תיתפס הנציבות כגוף הביקורת על הפרקליטות; על רקע זה הוקמה הנציבות, ועל רקע הזה נסוב עיקר העניין התקשורתי בפעילותה. גם אם גרסטל עצמה מבינה שאפילו המיתוג בשם הקיצור נבט"ם לא באמת יתפוס, היא מקפידה להשתמש בו. נעימה, נינוחה וחייכנית, אבל משפטנית אחרי הכל.

נציבות הביקורת על מערך התביעה ומייצגי המדינה בערכאות, בשמה הרשמי והמסורבל, מברקת כ־3,500 תובעים מארבע קבוצות: פרקליטות המדינה, התביעה המשטרית, עורכי דין המחזיקים ייפוי כוח מטעם היועץ המשפטי לממשלה ותובעים המחזיקים כתב הסמכה מהיועץ המשפטי לממשלה. אבל גם נציבת הבי-

שנה חלפה מאז החלה הנציבות את פעולתה ב־1 אפריל 2014. בינואר השנה הוציאה הנציבות דו"ח פעילות ראשון שהכיל בין היתר פירוט מקיף על היבטים בהקמתה, נוהלי עבודה ותוכניות פעולה לעתיד. וכן, גם תלונות פרטניות שרובן (148 פניות) נדחו או שהבירור בהן הופסק מסיבות שונות, ורק שלוש מהן נמצאו מוצדקות.

הנציבות בנויה משני אגפים – אגף של תלונות פרטניות ואגף של ביקורות מערכתיות. נושא התלונות הפרטניות הוא גם זה שבגיניו יצא קצפו של ארגון פרקליטי המדינה, המנהל מאבק חריף בס־מכויות הנציבות שבראשה עומדת גרסטל. למרות פגישות וניסיונות ליישב את העניין, מאז הכריז הארגון ביום 8.9.14 על סכסוך עבודה הוחרפו צעדי המחאה. אלא שגר־סטל עצמה חוזרת ומדגישה כי אף שהיא מצרה על המצב, הוא אינו פוגע בעבודתה, והיא לא רואה את עצמה כשותפה לסכ־סוך. לגישה, מסמך העקרונות המכונן

"החששות אינם מוצדקים, אבל הם מובנים".
נציבת הביקורת
הילה גרסטל במשרדי
הנציבות בתל אביב

צילומים: יוסי זמיר

”לא הגעתי לתפקיד הזה...”

של הנציבות שעליו חתמו בשעתם היועץ המשפטי לממשלה ושרת המשפטים מת-וה את פעילותה, ולהיסטוריה זו או אחרת שקדמה לכך אין חשיבות. עד כדי כך היא לא רואה את עצמה שותפה לסכסוך שבשלב מסוים היא מודה שאפילו חשבה לגשר בין הצדדים – ארגון הפרקליטים מצד אחד והנהלת הפרקליטות מצד שני.

קשה שלא לחוש באדרנלין שזורם בה כשהיא מדברת על האתגרים בהקמת הגוף החדש. ברור גם מדוע בחרה ללכת לכיוון הזה מיוזמתה כשהבינה שחוק הקדנציות ייאלץ אותה לפרוש מתפקידה כנשיאת בית המשפט המחוזי מרכז וכי אין תפקיד אחר במערכת השיפוט שמעניין אותה. כל מי שמכיר אותה ומשוחח איתה לומד מהר מאוד להבין כי העובדה שהיא ”קאובואית”, כפי שהיא מעידה על עצמה בראיון, אינה בעלמא. רק בת 60 על פי הלוח (בעוד שלוש חודשים), ובהחלט ייתכן שהאתגר הבא מחכה לה מעבר לפינה עם התפנות משרת היועץ המשפטי לממשלה בשנה הבאה.

”אין רלוונטיות לרקע”

נפתח דווקא בשאלה על רקע תפקיד הקודם: מה הייתה ההתרשמות הכללית שלך מהפרקליטות לאורך השנים מכס המשפט?

ההתרשמות הכללית שלי מעבודת הפרקליטות הייתה טובה מאוד. אמנם עסקתי בעיקר בתחום האזרחי, אבל גם בתחום זה יש תיקים רבים שבהם הפרקליטות מופיעה, ולמעט ביקורת נקודתית בתיק זה או אחר, התרשמתי שמדובר באנשים העושים את עבודתם נאמנה, אנשים מקצועיים שמתכוננים לתיקים. במקרים שהייתה ביקורת נוקבת על פרקליטים כשהייתי נשיאה, התקיים תמיד דו-שיח פתוח, חיובי וקונסטרוקטיבי עם פרקליט המחוז במטרה לפתור את הבעיה.

וכיצד את רואה את הדברים בתפקיד החדש?

”לפי מסמך העקרונות, היועץ המשפטי לממשלה בתפקידו כראש התביעה הכללית לא נתון לביקורת על החלטותיו ואני מקבלת את זה. אם בחוק יוגדר שאצטרך לבדוק גם את התנהלות היועץ המשפטי לממשלה, כך אעשה”

”המאבק הוא לא בנציבות אלא בהנהלה. לא אני יצרתי את הנציבות, לא אני המצאתי אותה, ולא הייתי מעורבת בהקמתה בהיבט הרעיוני. לכן כל טענה שיש על עצם ההקמה של הנציבות לא צריכה להיות מופנית אליי”

היום זווית הראייה היא אחרת כמובן. הגוף שבראשו אני עומדת בא לבקר את הפרקליטות, אבל לא רק אותה. במקור ביקשו להקים גוף ביקורת על הפרקליטות ולכן נצרב בזיכרון הקולקטיבי שמדובר ב”גוף ביקורת על הפרקליטות”, אבל לא רק זה תפקידו.

מה לדעתך הוביל להקמת הנציבות? זו הייתה סאגה ארוכה.

כידוע, לא הייתי מעורבת בתהליך שהביא להקמת הגוף הזה. באותה עת כיהנתי כנשיאת בית המשפט המחוזי, ולא הייתי עסוקה כלל בשיקולים שהביאו להקמתו או בהתנגדויות לו. למען האמת, אפילו לא עקבתי אחרי התהליך. דומה שכיום, לאחר הקמת הנציבות, אין כל רלוונטיות לרקע ולתהליך שקדמו לכך. הדבר היחיד החשוב והרלוונטי הוא מסמך העקרונות שנחתם על ידי היועץ המשפטי לממשלה ושרת המשפטים דאז. זה המסמך המכונן של הנציבות.

אז איך מצאת את עצמך כאן?

בשלב מסוים הוצע לי להקים את הגוף והוזמנתי לוועדת איתור. בשל חוק הקדנציות לנשיאי בתי משפט, הקדנציה שלי כנשיאה הייתה אמורה להסתיים בכל מקרה ב-1 ביולי 2015. ההצעה הגיעה כשנה וחצי קודם לכן. היה לי ברור שבתום הקדנציה אעזוב את המערכת משום שלא היה בה שום תפקיד שרציתי.

לא שקלת לחזור להיות שופטת מן המניין?

זה לא נראה סביר בעיניי, בעיקר מבחינת הנשיא שהחליף אותי. את עבודת השיפוט אמנם אהבתי מאוד, והייתי יכולה להמשיך לעשות אותה, אבל יש משהו לא הוגן בכך שלצד נשיא חדש יושב נשיא לשעבר כמו ממשלה גולה, ואנשים עולים לרגל אליו ומתייעצים איתו. אני חושבת שזה לא נכון. ביום שעזבתי את בית המשפט השתדלתי לצאת ממנו ולא לשמש צל או עננה על הנשיא. נתתי את העזרה ככל שהתבקשתי, אבל לא מעבר לכך.

בשיל הזמן לחקיקתו.

והחוק יחוקק בקרוב לדעתך?

קשה לדעת. תלוי בהרכב של הרשות המחוקקת ובשאלות כמו מי יהיה שר המ־שפטים, מי יהיה יושב ראש ועדת חוקה, חוק ומשפט, מי יהיה יושב ראש הוועדה לביקורת המדינה ואילו רוחות ינשבו. לד־עתי, גם מי שבעבר התנגד לחוק חושב היום שיש בו צורך. אולי יש פערים בין מה שה־מתנגדים חושבים שצריך להיות בו ובין מה שהמצדדים חושבים שצריך להיות בו, אבל אני משוכנעת שיהיה חוק, והרצון בקיומו יבוא מכל גוני האוכלוסייה, דהיינו לא רק ממי שרוצה ברעת הפרקליטות ולא רק ממי שרוצה בטובתה.

מה חסר בהיעדר חוק?

למשל, במסמך העקרונות לא הוגדרו דב־רים חשובים מאוד, ואחד מהם הוא החי־סיון על שמות הנילונים. זאת לעומת חוק נציב תלונות הציבור על שופטים, למשל. חשוב ביותר שהשמות יהיו חסויים, מאחר שלגישתי אני לא באה בכוונה לערוף רא־שים. אני באה מרצון לערוך ביקורת בונה, ואין לי אג'נדה שלילית על הפרקליטות או על מי מהמבוקרים.

כאמור, ההיכרות שלי עם הפרקליטות אמנם הייתה טובה, אבל בכל גוף יש כשלים שאפשר לתקן. אחד הדברים שנהגתי לומר לעצמי כשופטת הוא שלא צריך לכעוס כשבית המשפט העליון מבקר פסק דין של הערכאה הדיונית והופך אותו, אלא צריך לשמוח שעוד שלושה זוגות עיניים בודקים ויכולים לתקן את הטעות שלך. כך צריך להסתכל על זה.

אותו דבר כאן. ברגע שיש גוף מבקר שבא עם ביקורת אובייקטיבית, מקצועית, שקר־פה ואמיתית, צריך לשמוח ולא להצטער. לכן אני גם חושבת שהשמות של הנילונים לא צריכים להתנוסס בראש חוצות. אין כוונה להלבין את פניהם אלא להצביע לפ־ניהם על נקודה שבה לא פעלו כראוי, כדי שהדבר לא יקרה שוב.

"היתרון הוא שהיום אני יודעת מה נכון שיהיה בחוק כשיבשיל הזמן לחקיקתו". גרסטל

חוק, בניגוד לגופי ביקורת אחרים דוגמת נציבות תלונות הציבור על שופטים ומבקר המדינה?

מבחינתי, מסמך העקרונות שנחתם ביום 16.9.13 הוא נקודת הזינוק. מסמך העקר־נות קבע את הסמכויות של הגוף ואת דרך פעולתו, ולמעשה הוא התנ"ך שלנו. לעניין החוק, יש יתרונות רבים לכך שנכנסתי לת־פקיד לפני שנחקק חוק, אם כי יש גם חס־רונות כמובן.

מה היתרונות והחסרונות?

אילו התמנתי אחרי חקיקת החוק ולא היו לי יד ורגל בחקיקתו, הייתי נכנ־סת למצב נתון שאולי לא היה אופטימלי. דווקא משום שנכנסתי על פי מסמך עקר־נות, ואנחנו מציינים שנה לפעולת הנציבות, היום אני יודעת מה נכון שיהיה בחוק כש־

מה היו האלטרנטיבות מבחינתך?

הדרך המתבקשת הייתה לפרוש ולעשות גישורים ובוררות, דהיינו לעשות כסף, אבל כנראה יש בי החיידק הציבורי, מה עוד שכסף אף פעם לא היה המניע של חיי – לא כשבאתי לשיפוט ממשרד פרטי שלי וגם לא כעת לקראת הפרישה. לכן הקמת גוף חדש, אחרי שהקמתי את בית המשפט המחוזי מרכז, נראה לי אתגר שמצדיק את יציאתי המוקדמת ממערכת המשפט ואת דחיית העשייה לביתי עד השלמת המשימה.

"מסמך העקרונות הוא התנ"ך שלנו"

הנציבות הוקמה מכוח מסמך עקרונות שנחתם בידי שרת המשפטים והיועץ המ־שפטי לממשלה. האם אין פגיעה בתפקודה ובפעילותה בכך שהיא לא הוקמה מכוח

”לא הגעתי לתפקיד הזה...”

זה לא חשש בעלמא. שמות נילונים אכן פורסמו בתקשורת בעקבות דו"ח הפעילות שהוצאתם.

נכון, החשש הזה התממש. לא בגללנו כמובן, משום שלא נקבנו בשם הפרקליטה בדו"ח, אבל היום התקשורת מגיעה לכל דבר. אם יהיה חוק – לא יפורסמו השמות, גם אם התקשורת תברר אותם בעצמה.

מה עוד לא הוגדר במסמך העקרונות?

נושא שני שהעליתי מיוזמתי לפני הנהלת הפרקליטות הוא "התיישנות". היום אין מגבלה על תלונות הנוגעות לעבר, וכבר פנו אליי על מעשים שפרקליט עשה בשנת 2000. אין לזה הצדקה. כפי שבמערכת המ־שפט יש עקרון סופיות הדיון, יש היגיון בקיומם של כללי ההתיישנות. עד שהחוק יגדיר זאת, קבעתי נוהל פנימי שלי.

ומה אומר הנוהל?

מרגע שאפשר להגיש את התלונה – ואי אפשר להגיש תלונה בזמן הליך משפטי – יש לעשות זאת בתוך שנה. מטבע הדברים, מסמך העקרונות הוא סוג של חוקה, ואין בו ירידה לפרטי פרטים. אם יהיה חוק, ברור שהוא יצטרך לרדת לפרטים, כדרכם של חוקים, וקרוב לוודאי יהיו גם תקנות מכוחו. היום גם למבוקרים וגם לנו ברור יותר מה צריך להיות בחוק. אי אפשר לקחת חוק ולהעתיק אותו ומכוחו לעבוד, מפני שזה באמת גוף ייחודי. אין כמוהו בארץ ואין כמוהו גם בעולם, ולכן יהיה צריך לעבוד על חקיקת חוק בצורה רצינית.

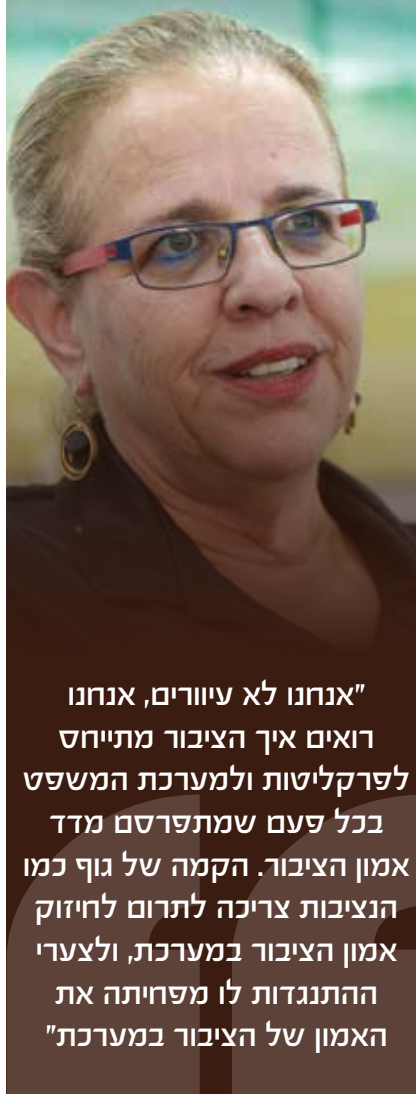
חוק שיחוקק בשיתוף פעולה עם המ־בוקרים?

אני משוכנעת שהמבוקרים ירצו בחוק ובלבד שיהיו מעורבים בחקיקתו. המבר־קרים שלנו מתנגדים מאוד לתלונות הפ־רטניות, אבל אני מניחה שהם לא יתנגדו לחיסיון על שמות הנילונים או לתקופת התיישנות.

מה הערך המוסף של הנציבות לעומת הסמכויות הנתונות למבקר המדינה?

למשרד מבקר המדינה יש אנשים טובים

”חשוב ביותר ששמות הנילונים יהיו חסויים, מאחר שאני לא באה בכוונה לערוף ראשים. אני באה מרצון לערוך ביקורת בונה, ואין לי אג'נדה שלילית על הפרקליטות או על מי מהמבוקרים”

”אנחנו לא עיוורים, אנחנו

רואים איך הציבור מתייחס לפרקליטות ולמערכת המשפט

בכל פעם שמתפרסם מדד

אמון הציבור. הקמה של גוף כמו

הנציבות צריכה לתרום לחיזוק

אמון הציבור במערכת, ולצדרי

ההתנגדות לו מפחיתה את

האמון של הציבור במערכת”

ביותר שיכולים לערוך כל ביקורת בכל גוף, אבל היתרון של גוף ביקורת ייעודי הוא שהביקורות הן מקצועיות, ללא בדיקת שי־קול דעת משפטי. מבקר המדינה מתפרס על פני תחומים רבים, ותחומי הביקורת שלו במשרד המשפטים הם רחבים – לא רק הפרקליטות, אלא גם הצוות המינהלי במשרד המשפטים, האפוטרופוס הכללי, רשות התאגידים ועוד עשרות יחידות שיש במשרד. אין לו המשאבים והיכולות לערוך ביקורות עומק אינטנסיביות כפי שאנחנו יכולים לערוך.

”חבל שלא נתנו לי להיפגש איתם”

מה עמדתך על הטענה שעל הפרקליטות

נמתחה ביקורת מפי גורמים רבים עוד לפני

הקמת הנציבות?

ברור כי אין הצדקה לכך שמבוקר יהיה חשוף בה בעת ובאותו נושא לכמה גורמים מבקרים. נושא זה לא היה שנוי במחלוקת בשום שלב, אלא עלה כבר בפגישה הראשונה עם הנהלת הפרקליטות ועם ארגון הפרקליטים באפריל 2014. הסכמתי איתם לחלוטין, ואף הצעתי שאפעל למנוע תקלות בעניין זה. מבקרת הפנים של משרד המשפטים למשל לא נכנסת לפרקליטות מרגע שהוקמו, כי אנחנו גוף ביקורת ייעודי לפרקליטות.

ומבקר המדינה?

עם מבקר המדינה יש תיאום למניעת כפל ביקורות ברמה המערכתית. ברמה הפ־רטנית הבהרנו שכל תלונה המוגשת אלינו ובו בזמן מוגשת גם למבקר המדינה, אנחנו מודיעים למתלונן שהוא צריך לבחור; אם הוא בוחר בנו עליו להודיע למבקר המדינה שלא ימשיך בבדיקה, ואם הוא בוחר במבקר המדינה, אנחנו לא ממשיכים בבדיקה. פרט לכך אמרתי לארגון הפרקליטים בשתי פגישות שהיו לנו כי פרקליט המקבל תלונה משני גורמים צריך להודיע לנו, כי לא תמיד אנחנו מודעים למצב.

עם לשכת עורכי הדין הגענו להסכמה,

LA

Dr. Lehavit Akerman

ד"ר להבית אקרמן

מומחית לרפואת עור, רפואה אסתטית ולייזר

**עיצוב פנים והעלמת קמטים
באמצעות חומרי מילוי וחוסים**
טכנולוגיות לייזר מתקדמות ללא כאבים
לטיפול בצלקות, קמטים והצרת
העור • פילינג חדשני בגלי רדיו לטיפול
בבעיות פיגמנטציה וצלקות אקנה •
טיפול חדשני למיצוק הצוואר והפנים
• טיפול בציפורן חודרנית בלייזר

צרו קשר 09-7748666

את לימודי הרפואה סיימה באוניברסיטת ת"א והתמחתה במחלקת עור בבי"ח בילינסון. כיום, ד"ר אקרמן מנהלת את מחלקת העור בקופת חולים רוטשילד בפתח תקווה של שירותי בריאות כללית וכן הינה רופאה בכירה במכבי שירותי בריאות. בנוסף עובדת במרפאות פרטיות לאסתטיקה ולייזר בהרצליה, ראשון לציון ונווה סביון. עורכת מחקרים עבור חברת לייזר מובילה בתחום של מיצוק העור, גלי רדיו ועוד.

הרצליה ספיר פינת משכית 27 (בנין קורקס) • מידע על קליניקות נוספות ניתן למצוא באתר www.drlehavit.co.il

”לא הגעתי לתפקיד הזה...”

לבקשת ארגון הפרקליטים באמצעות פרק-ליט המדינה שישב איתנו, שהלשכה תחכה עד סוף הבירור במצבים שתלונה מוגשת אלינו. פורמלית זה נעשה רק עם ועד מחוז תל אביב, ומעשית זה פעל גם עם מחוזות אחרים. בפגישה נוספת עם ארגון הפרקליטים, הם אמרו שהם לא רוצים הסדרים. אמרתי: “אין שום בעיה. לי אין אינטרס בעניין, ומבחינתי זה בסדר גמור לבטל את ההסדר שנעשה לבקשתכם”. ואכן ההסדר בוטל לבקשתם, והדבר מופיע בפרוטוקול הישיבה.

הישיבה הזאת הייתה בדצמבר. בינואר, אחרי שההסדר כבר בוטל, קיבלתי מכתב מוועדת האתיקה הארצית ובו נאמר כי לשכת עורכי הדין לא מוכנה לשתף פעולה. היום אני מבינה שזה קשור למאבק של אר-גון הפרקליטים, אבל בשורה התחתונה אין הסדר, ובעצם אנחנו פועלים לפי הבנתנו והם פועלים לפי הבנתם.

אז למעשה הפרקליטים חשופים היום לסיכון כפול?

בעקבות דו"ח הפעילות שהוצאנו בסוף ינואר 2015 קיבלנו בקשה מוועדת האתיקה לקבל את הממצאים של שלוש התלונות שנמצאו מוצדקות כדי שתבדוק אם יש בהן היבטים אתיים. המשמעות היא שבקשת הארגון לבטל את ההסדר אכן חשפה את חבריו לכפל ביקורת. ההסדר שהם ביקשו לבטל בא להיטיב איתם, ואני מאמינה שאדם לא צריך להיות חשוף לסיכון כפול. נוכח גישתי החיובית בסוגיה, ואף שהביטול בא ביוזמת ארגון הפרקליטים, סירבתי למסור את הממצאים לוועדת האתיקה.

את אופטימית בדבר הסיכוי ליישר את ההדורים עם ארגון הפרקליטים?

קודם כל אני אופטימית, נקודה. לגופו של עניין, אני לא חלק מהמאבק. המאבק הוא לא בניצבות אלא בהנהלה. לא אני יצרתי את הניצבות, לא אני המצאתי אותה, ולא הייתי מעורבת בהקמתה בהיבט הרעיוני. לכן כל טענה שיש על עצם ההקמה של ה-

”הניצבות לא יכולה לשמש כלי לניגוח הפרקליטות, וזה ברור לנו יום יום, שעה שעה. מצד אחד, הייעוד שלנו הוא לא לנגח את הפרקליטות ולא להלך אימים על פרקליט שמופיע, אם מול ארגון פשיעה ואם מול אדם מפורסם. מצד שני, אם נעשים דברים לא תקינים, לא צריכות להיות הנחות”

”מסע ההפחדה נגד אגף התלונות הפרטניות של נב"ם אינו מוצדק. לא יושבים פה אנשים שבאו לתלות את הפרקליטים או את המבוקרים בכיכר העיר, וכל תלונה תתקבל ברמה העניינית והמקצועית”

ציבות לא צריכה להיות מופנית אליי. לכן התעקשתי לאורך כל הדרך להבהיר שאיני משתתפת במאבק הזה. אגב, לחלק מהדרישות שלהם – למשל למימון ייצוג בפניי – הייתי אדישה לחלוטין, ובנושאי חיסיון וכפל ביקורת הסכמתי איתם. באמת לא חשבתי שאני נמצאת בזירת ההתגוששות הזאת.

מעבר לכך, ניהלתי ישיבות ארוכות עם פרקליט המדינה שי ניצן ועם בכירי הפרקליטות, והיכן שיכולתי הלכתי לקראתם, ועל כך נדמה לי שאין חולק גם מצידם. אלא שהדרישות שלהם התפתחו לאורך הדרך. בכל שלב של המשא ומתן נוספו דרישות, לא ממני אלא מההנהלה, ובמקום שתהיה התקדמות הלכנו אחורה.

האם ניסית להפיג את החששות שלהם?

בפגישה הראשונה שלי עם הנהלת הפרקליטות ובפגישה הראשונה עם נציגי ארגון הפרקליטים, פגישות שהתקיימו כבר באפריל 2014, הצעתי שאקדיש את החודשיים הראשונים לעבודתי לעבור בכל הפרקליטות ולהיפגש עם כל הפרקליטים כדי לומר להם במישרין את האני מאמין שלי לתפקיד שלי, לתפקיד הביקורת ולמטרתה, לערכים שאני מתכוונת לחרות על הדגל של הניצבות מבחינת יושר ושקיפות. לצערי, לא איפשרו לי את זה. חשבתי שפגישות כאלה, שיבהירו לכל פרקליט שאם הוא עושה את עבודתו היטב אין שום סיכוי שייפגע ושימותר לכל אחד לטעות, יפחיתו את מפלס החרדה. כפי שמסבירים לרופאים, לטעות זה אנושי, ולא כל טעות היא בהכרח רשלנות רפואית.

לומר את מסכימה שהחששות מובנים.

החששות אינם מוצדקים, אבל הם מובנים. הם מובנים ברמה הפסיכולוגית, משום שבאופן בסיסי אף אחד מאיתנו לא אוהב שמישהו מבקר אותו – בין שזה בן הזוג שלו, בין שזה הילד שלו, בין שזה גוף ביקורת. אני זוכרת את חוסר שביעות הרצון של השופטים כשהוקמה ניצבות תלונות הצי-

את זוכה לתמיכה מהנהלת הפרקליטות?
 בהחלט. פרקליט המדינה והנהלת הפ-
 רקליטות מודעים ליתרונות של ביקורת
 מערכתית כזאת. מטבע הדברים, בתוך
 העשייה עצמה קשה לעצור ולהגיד "בואו
 נבדוק את עצמנו, פה יש כשל שצריך
 לתקן". זה לא עובד ככה. במיוחד בעומס
 העצום שהפרקליטים עובדים בו. במדינת
 ישראל פרקליטים לא יושבים מובטלים.
 כשמישהו שם את הפנס ואומר: "כאן
 במאמץ קטן אתם יכולים להשתפר", והם
 אמנם עושים את הצעדים כדי להשתפר,
 חל שיפור אמיתי, וכפועל יוצא מתחזק
 אמון הציבור.

הרי אנחנו לא עיוורים, אנחנו רואים
 איך הציבור מתייחס לפרקליטות ולמערכת
 המשפט בכל פעם שמתפרסם מדד אמון
 הציבור. אני חושבת שהקמה של גוף כמו
 הנציבות צריכה לתרום לחיזוק אמון הצי-
 בור במערכת, ולצערי ההתנגדות לו מפחי-
 תה את האמון של הציבור במערכת.

"מוציאים דברים מהקשרם"

**יש הטוענים כי החשש מטעויות עלול
 לפגוע בשיקול הדעת של הפרקליטים בש-
 מירה על שלטון החוק.**

מותר לאנשים לטעות. פרקליט יכול לה-
 חליט לפעול בדרך מסוימת, אבל אם הפעו-
 לה נעשתה בתום לב ובמקצועיות, אין שום
 סיבה שיאונה לו רע. מסע ההפחדה שנעשה
 והדמוניזציה שנעשית לנציבות גורמת לנזק
 פסיכולוגי מיותר, משום שהפער בין העו-
 בדות של עבודת הנציבות ובין מה שנמכר
 לפרקליטים הוא עצום.

תוכלי לתת דוגמה?

בחודשים הראשונים לעבודת הנציבות
 קיבלנו טלפון מרופא שהיה אמור להעיד
 בתיק פלילי ולא הצליח להשיג את הפרק-
 ליט המטפל. הוא צלצל אלינו לא כדי להת-
 לונן אלא רק כדי לברר איך הוא יכול להגיע
 לאותו פרקליט כדי להתכונן לעדות. לא יד-
 עתי אם לתת את מספר הטלפון של הפרק-

"אני קצת קאובואית
 בקצב ובסגנון". גרסטל
 על רקע מזכרת
 מתקופתה כנשיאה

נושאי הביקורת המערכתיים הנבדקים בנב"ם בשנת 2015

זכויות נפגעי עבירה
יידוע ושימוע בהליכים פליליים
ראיונות עדים ועדויות שקר
עמידת המדינה במועדים בהליכים אזרחיים
התנהלות הפרקליטות מול המכון הלאומי לרפואה משפטית
גישור פלילי
פוטנציאל לניגוד עניינים על ידי בעלי ייפויי כוח והסמכת היועץ המשפטי לממשלה

קנים, כולם יוצאים נשכרים. ומאחר שאני
 לא מתכוונת לערוף ראשים אלא לתקן,
 אני חושבת שהיו צריכים לחבק את הגוף
 הזה. יתרה מזו, אם ארגון הפרקליטים היה
 משתף פעולה, הפרקליטים היו יוצאים נש-
 כרים כי הייתה להם השפעה משמעותית
 יותר.

בור על שופטים.
 ועם זאת, מעבר לכך שאף אחד לא מעו-
 ניין שיהיה עליו גוף ביקורת, כולם יכולים
 לצאת ממנו נשכרים. אם אני כנציבת בי-
 קורת מצביעה על כשלים ואומרת: "הנה,
 פה יש כשל שלא הבחנתם בו, תקנו אותו",
 ואפילו מציעה דרכים לתיקון, ואם הם מת-

”לא הגעתי לתפקיד הזה...”

ליט, לכן ביקשתי מאחת מעובדות הנציבות להתקשר לאותו פרקליט ולומר לו: ”שמע, התקשר אלינו אחד, הוא מודאג שהוא לא מוזמן לעדות”. עשיתי זאת כמעשה אזרחי טוב, וגם אם הייתי שופטת או עורכת דין הייתי נוהגת באותה דרך. ומה קרה? הפיצו את זה בקבוצות ווטסאפ של הפרקליטויות כאילו התערבתי בהליך משפטי תלוי ועומד, ממש ככה. ולכל מקום שהלכתי בשבועות שלאחר מכן, אמרו לי: ”את רואה? בגלל זה אנחנו דואגים”. זאת דוגמה של הוצאת דבר־רים מהקשרם.

היה מקרה נוסף לאחרונה. לצורך הביקורת המערכתית אנחנו מקבלים תיקים סגורים מבית הגנזים. בכמה פעמים הוגש בתיקים הסגורים שהגיעו אלינו הליך כל־שהו, בדרך כלל ערר. הפרקליט פנה לבית הגנזים לקבל את התיק הסגור, ושם אמרו לו שהתיק אצלנו. יצרו איתנו קשר והעברנו מיד את התיק במעטפה לפרקליט, משום שהדבר האחרון שאנחנו רוצים זה לשבש את העבודה. איך הדברים הוצגו לי בישיבה רבת משתתפים? שאני מתערבת להם בעבודה ומחבלת להם בעבודה. ושוב, מדובר בתיק סגור שהוזמן מבית הגנזים.

דוגמה נוספת לעיוות המידע שנמסר לפרקליטים נוגעת למספר העובדים בנציבות הנציבות תוקננה לבקשתי ב־24 עובדים. רק שלושה או ארבעה מהם עוסקים בתלונות הפרטניות. היתר מרכיבים ארבעה צוותי ביקורת של שלושה אנשים כל אחד, וכן מתמחים, סטודנטים ואנשי מינהלה. לא ציפיתי שבעולם של עורכי דין יהיה עיוות כזה של המציאות.

את מרגישה שמנסים לגרור אותך לסכ־סוך בעל כורחך?

במידה מסוימת כן, אבל אני ממש לא מתכוונת להיגרר לסכסוך משום שאני בטוחה שאין לי חלק בו.

איך משפיע הסכסוך שהכריזו הפרקליטים על העבודה היומיומית?

יש אנומליה מעניינת. העולם רועש וגור־

”היתרון של גוף ביקורת ייעודי הוא שהביקורת הן מקצועיות. מבקר המדינה מתפרס על פני תחומים רבים. אין לו המשאבים והיכולות לערוך ביקורות עומק אינטנסיביות כפי שאנחנו יכולים לעשות”

”לא הוגן שלצד נשיא חדש יושב

נשיא לשעבר כמו ממשלה גולה, וחלק מהאנשים עולים לרגל אליו ומתייעצים. ביום שעזבתי את בית המשפט השתדלתי לצאת ממנו ולא לשמש צל או עננה על הנשיא”

עש בעניין הזה, הארגון עושה עיצומים, לא מגישים כתבי טענות, לא מגישים כתבי אישום, מגיעים לבתי המשפט וטוענים טענות בעל־פה, ואנחנו עובדים כרגיל. המ־תבונן מן הצד לא ירגיש בעיצומים. מוגשות אלינו פניות ותלונות, ואנחנו ממשיכים לדחות על הסף את מה שצריך לדחות על הסף. אנחנו לא מקבלים יותר תלונות כמוצדקות רק משום שארגון הפרקליטים נלחם בנו. הגישה ממשיכה להיות עניינית ומקצועית.

יש סיכוי שהצדדים יגיעו להבנה?

הסכסוך הזה ייפתר, הוא חייב להיפתר. הרי שום סכסוך לא נשאר לנצח. הוא ייפתר בדרך טובה, כפי שאני מקווה, או יגיע לבית הדין שישלח אותם להליך של גישור. כך או כך, בסוף העניין ייגמר.

מה שכן, אני לא יודעת אם הנזק הציבורי שנגרם מהההליך הוא הפיך או בלתי הפיך. והנזק לא אצלנו, כי אנחנו עובדים כאמור, הנזק הוא לתדמית של הפרקליטים בציבור. בכל מקום אומרים לי: ”איך ייתכן שהפרקליטים שובתים משום שהוקם גוף ביקורת עליהם?”. הציבור לא יכול לקבל את זה.

הנזק השני ברמה היומיומית הוא שלא מוגשים כתבי אישום ולא מוגשים כתבי הגנה. הרי מי ישלם את המחיר? גם הפרקליטים ששובתים ישלמו את המחיר כי את כתבי האישום צריך להגיש, ובסופו של דבר הם יצטרכו לעבוד ככל כפליים כדי להשלים את החסר, ואם יהיו פיגורים תהיה עליהם ביקורת ציבורית. יש כאן מעגל שוטה שמי־שהו צריך לפרוץ אותו. צריך לשבת ולהבין שהביקורת נועדה לטובה ולא לרעה.

הפרקליטים חוששים מהתלונות הפרט־

ניות ולא מהתלונות המערכתיות.

מסע ההפחדה נגד אגף התלונות הפ־רטניות של נב־ת לא מוצדק. לא יושבים פה אנשים שבאו לתלות את הפרקליטים או את המבוקרים בכיכר העיר, וכל תלונה תתקבל ברמה העניינית והמקצועית ולא ברמה של אנטי־פרקליטות או לעומתיות. לא יכולה להיות מחלוקת על כך שאין מקום

מסירה בפניהם את הכובע בעניין הזה.
האם לדעתך הנהלת הפרקליטות ופרקליט המדינה עושים מספיק לסיים את הסכסוך הזה?

הסבלנות והזמן שהם השקיעו בניסיון לסיים את הסכסוך ראוי להערצה. הם עבדו עם ארגון הפרקליטים שעות על גבי שעות. אגב, גם היועץ המשפטי לממשלה ישב איתם כמה פעמים שעות ארוכות.

בכל הקשור לטענות הפרקליטים את יכולה לומר שאת, היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה רואים עין בעין?
לא יודעת להגיד ברזולוציה הזאת.

אבל בגישה הכללית?
שלושתנו חושבים שצריכה להיות ביקורת פרטנית, אבל לכל אחד יש הגישה שלו לעניין.

”וינשטיין ידע שאני לא יס־מן”

מה עמדתך על העובדה שהיועץ המשפטי טי לממשלה נמצא מחוץ לטווח הביקורת?
כפי שאמרת, מבחינתי החיים התחילו ביום שנחתם מסמך העקרונות. לפי המסמך, היועץ המשפטי לממשלה בתפקידו כראש התביעה הכללית לא נתון לביקורת על החלטותיו, ואני מקבלת את זה.

אבל אחת הטענות בהקשר הזה היא שהרקע להקמת הנציבות היה תיקים בעלי פרופיל ציבורי גבוה כגון רמון, קצב ואולמרט, שבהם מקבל ההחלטות היה היועץ המשפטי לממשלה, ובסופו של דבר דווקא הוא אינו נתון לביקורת.

זה המצב הנתון. אם בחוק יוגדר שאצט”ך לבדוק גם את התנהלות היועץ המשפטי לממשלה, כך אעשה.

אפרופו יועץ, החברות בין ובין יהודה וינשטיין הייתה שיקול מבחינתך בהחלטה להגיע לנציבות?

בהחלט לא. הוא נכח בדיון אבל לא השתתף בו. מה שכן, הוא ידע שאם אבחר, אהיה עצמאית לחלוטין. הוא לא בחר יס־מן, והוא ידע את זה.

”מסע ההפחדה שנעשה והדמוניזציה שנעשית לנציבות גורמים לנזק פסיכולוגי מיותר”.
גרסטל בכניסה ללשכתה

מנית, לא עשיתי עניין מהסיפור הזה.
אתם עובדים בשיתוף פעולה עם פרקליטי המחוזות ועם הנהלת הפרקליטות?
בהחלט, אנחנו גם מיידיעים את פרקליט המדינה ואת פרקליטי המחוזות בתוכנית הביקורת שלנו. אגב, מיד לאחר תחילת הביקורת באחת הפרקליטויות, התברר לצוות שלי שיחידת הניהול של פרקליטות המדינה התחילה ביקורת פנימית באותו נושא. הצוות חזר נרעש. אמרתי: ”מצוין, הרי המטרה שלנו היא לא להשיג אותם אלא לתקן, ואם בעקבות ביקור שלנו מתחיל תהליך של תיקון – עשינו את שלנו”.

התקופה הקצרה של פעילות הנציבות כבר הביאה לשינויים ולשיפורים. מרבית פרקליטי המחוז כבר מאמצים שינויים תוך כדי הליך הביקורת. ייאמר לזכותם כי ברגע שראו תוך כדי ביקורת שלנו שיש כשל, הם מיד התחילו בתיקון בלי לחכות לדו”ח. אני

לעיגול פינות, ומקום שיש הצדקה לקבל תלונה, יש לעשות כן.

הצער שלי הוא בעיקר על כך שארגון הפרקליטים לא לקח את ידי המושטת ולא איפשר לי לעשות את המסע בארץ כדי להיפגש עם הפרקליטים ולהסביר להם שזה לא כצעקתה. הפרקליטים ניזונים מחלקי מידע, מעדויות שמיעה שחלקן מעוותות, ולכן הנציבות הפכה בעיניהם לגוף דמוני מאוד.

אגב, הפרקליטים לא משתפים פעולה מהיום הראשון. ביום 5.12.13, עוד לפני שאושר מינוי על ידי הממשלה, הם הוציאו מכתב והצהירו כי הם לא מתכוונים לשתף פעולה עם הגוף הזה, אבל רק ביום 8.9.14 הם הכריזו על סכסוך עבודה. כלומר עד להכרזה על סכסוך עבודה הם לא שיתפו פעולה בלי שום בסיס חוקי. ובכל זאת, אף אחד לא נקט נגדם שום צעד בתקופה הזאת. מכיוון שלא באתי עם אג’נדה לוח-

”לא הגעתי לתפקיד הזה...”

”הנציבות היא גוף ממליץ”

את מסתפקת בכך שהסמכויות שלך הן לתת המלצה בלבד?

בהחלט. אימצתי את השיטה של נציב תלונות הציבור על השופטים, דהיינו שלא כל תלונה צריכה להסתיים בהמלצה אופרטיבית. האוכלוסייה של הפרקליטים דומה במידה מסוימת לאוכלוסייה של השופטים; די בכך שתלונה התקבלה להדיר שינה מהעיניים. לא צריך לצרף לתלונה גם סנקציה. העובדה שפרקליט יודע שתלונה התקבלה נגדו ונמצאת בתיק האישי שלו היא חמורה מספיק.

אין סנקציה פורמלית, אבל הדבר עלול לפגוע בקידום שלו.

אם יתפנה תפקיד בכיר יותר, ויהיה פרקליט עם חמש תלונות מוצדקות, אני מניחה שסיכויי יהיו פחות טובים משל פרקליט עם תלונה אחת או עם אפס תלונות מוצדקות. כמובן חשובה גם מהות התלונה, משום שיכולה להיות תלונה בדרגת חומרה נמוכה מאוד ולעומתה תלונה חמורה מאוד שאולי מצדיקה צעדים אופרטיביים.

גם כששופט מועמד לתפקיד של סגן נשיא או נשיא, הוועדה מקבלת לידיה פירוט של התלונות נגדו שנמצאו מוצדקות, וזה משיא לים את התמונה ביחס למידת ההתאמה של השופט לתפקיד בכיר יותר במערכת. לדעתי זה מצוי גם לפני הוועדה לבחירת שופטים במעבר מערכאה לערכאה.

להערכתך, בחלק גדול מהתלונות שיתקבלו יהיה אפשר להסתפק בכך שהתלונה מוצדקת. יהיו מצבים, כמו בעניין של אותה פרקליטה שהוזכרה בדו”ח הפעילות הראשון, שיהיה מקום גם להמלצה אופרטיבית. בכל מקרה אני לא הגוף המבצע אלא הגוף הממליץ, וכמובן מישוהו אחר יצטרך לקחת את המקל מאותו מקום ולבצע.

”נבדוק אם יש אחידות בשיקולים”

מהדו”ח הראשון שהוצאתם עולה כי רוב הפניות נדחו ורק שלוש התקבלו. זה אומר שיש הרבה תלונות שווא?

”אני לא יודעת אם הנזק הציבורי שנגרם מהתהליך הוא הפיך או בלתי הפיך. והנזק הוא לא אצלי, כי אנחנו עובדים, אלא לתדמית של הפרקליטים בציבור. בכל מקום אומרים לי: 'איך יכול להיות שהפרקליטים שובתים כי הוקם גוף ביקורת עליהם?'. הציבור לא יכול לקבל את זה”

”הגיויני לדרוש שלא יהיה קזינו בין אדם שתיקו מתנהל בפרקליטות מחוז חיפה למשל לבין אדם שתיקו הגיע לפרקליטות מחוז דרום, אם זה מבחינת השיקולים המנוחים בסגירת התיק, בהגשת כתב אישום או בבחירת העבירה שבגינה יוגש כתב אישום. זה עניין של הגינות בסיסית”

לא. חלק מהפניות נדחו משום שמרגע שהוקמה הנציבות התחילו לפנות אלינו כל מיני אנשים בתלונות לא קשורות, כלומר היו אנשים שחשבו שאנחנו הולכים להושיע את האזרחים בכל תחומי החיים, ולצערנו קצרה ידנו. אני יכולה לומר שב-2015 מסתמנת עלייה של למעלה מ-20% במספר התלונות. ככל שארגון הפרקליטים מחמיר את צעדיו נגד הנציבות, כך עולה מספר התלונות.

מה עמדתך בסוגיה של ההבחנה המקומית בלת בפרקליטות בין סגירת תיק בנימוק של היעדר אשמה ובין סגירתו בנימוק של היעדר ראיות?

אני מעריכה שאוכל להשיב על כך בעוד שנה. אני מתכוונת לבחון את הנושא של עילות הסגירה, לא מבחינת הפעלת שיקול הדעת, משום שאת זה אני לא בודקת, אלא למשל מתי נסגר תיק בשל חוסר עניין לציבור. האם יש קריטריונים? מתי תיק נסגר מחוסר ראיות? אני מתכוונת לבדוק אם יש מאפיין אחד והגיויני בעניין הזה. טרם התעמקתי בנושא מספיק לגבש את דעתי, אבל אני יכולה להבין את הטוענים שאבד הכלח על סגירת תיק בהיעדר ראיות, ויש חוסר צדק בכך שנסגר תיק ושובל של חשד ממשיך ללוות אדם לכל חייו.

חשוב לך שתהיה האחדה בשיקולים המנחים את הפרקליטות?

כן, חד-משמעית. בדיקת האחידות מרפיעה גם במסמך העקרונות. הגיוני מאוד לדרוש שלא יהיה קזינו בין אדם שתיקו מתנהל בפרקליטות מחוז חיפה למשל ובין אדם שתיקו הגיע לפרקליטות מחוז דרום, אם זה מבחינת השיקולים המנחים בסגירת התיק, בהגשת כתב אישום או בבחירת העבירה שבגינה יוגש כתב אישום. זה עניין של הגינות בסיסית.

את בודקת גם את הנושא של הסדרי טיעון?

כן, שוב, אנחנו לא בודקים את שיקול הדעת המקצועי אלא את ההתנהלות. אני-

אם נעשים דברים לא תקינים, לא צריכות להיות הנחות. צריך להפעיל שכל ישר, צריך להיות זהירים. בדיוק כפי שאומרים "הווה מתון בדין", גם כאן הווה מתון ושקול וזהיר ומאוזן. הרי לא הגעתי לתפקיד הזה כרו-עת צאן ממצפה בגליל, אני 24 שנה במערכת. אמנם מה שרואים מכאן לא רואים משם, אבל אני יודעת לבור בזהירות רבה מי פונה בגלל אינטרס זר ומי פונה כי נעשה לו עוול. וגם אם אני לא יודעת לבור במאה אחוז, ברור לי שאני צריכה לבחון כל מקרה בזהירות כדי לא לשמש כלי ניגוח ממניעים זרים. צריך לשמור גם על זכויות הפרקליט וגם על זכויות האזרח. לא תמיד יש קונפליקט קט ביניהן, אבל מקום שיש קונפליקט צריך למצוא את נקודת האיזון.

"מערכת המשפט זקוקה לשינוי"

אנחנו רוצים לנצל את ניסיוןך כמשקיפה מהצד על מערכת בתי המשפט. האם לאור התוכנית האסטרטגית שהוצגה למערכת את מסכימה שיש צורך בשינוי התפיסה בבתי המשפט?

המערכת צריכה ויכולה להתייעל, אבל צריך לעשות את זה בזהירות רבה, מפני שרוב השופטים עובדים בעומס כבד מאוד גם מבחינת מספר התיקים וגם מבחינת נפשית ורגשית. המערכת צריכה לאמץ תפיסה שבה לכל שופט תיתפר החליפה שלו, הן מבחינת סוג התיקים והן מבחינת חנית היקף התיקים, ואפשר לעשות את זה בכל בתי המשפט חוץ מבית המשפט העליון, שם הדין שונה. זה אמנם מחייב מאמץ מסוים, אבל ברגע שנותנים לשופט את מה שמתאים לו, מקבלים ממנו הרבה יותר.

מה צריך לעשות ברמה הניהולית?

לא מעט. עד היום אין שום מערכת תמיכה מינהלית ורגשית בשופט. עוזר משפטי אחד לשופט מחוץ עמוס לא מספיק, צריך לפחות שניים. מעבר לזה, הציבור הכללי ואפילו עורכי הדין לא יודעים ששופט רגיל

"השיפוט לא חסר לי". בטקס חנוכת הנציבות עם היועץ וינשטיין והשרה לבני, מאי 2014

הדלפה, זה עלול לרפות את ידי הפרקליט העוסק בתיק.

הנושא הזה לא נבדק תוך כדי הליך אלא רק בסיומו, וההדלפה נעשית בזמן ההליך.

זה לא מאוחר מדי?

ייתכן שכבר לא יגלו בזה עניין. אני יכיר לה לומר שבאחת משתי הפניות שהזכרתם הייתה הסכמה מראש שהנושא ייבדק בתום ההליך.

זו הליכה על חבל דק. הנציבות לא יכולה לשמש כלי לניגוח הפרקליטות וזה ברור לנו יום יום, שעה שעה. מצד אחד, הייעוד שלנו הוא לא לנגח את הפרקליטות ולא להלך אימים על פרקליט שמופיע, אם מול ארגון פשיעה ואם מול אדם מפורסם. מצד שני,

חנו בודקים איך מגיעים להסדרי טיעון במחוזות השונים, אם יש אחדות וקווים מנחים בעניין זה.

"בדיקת הדלפות? פרויקט קשה"

לאחרונה פורסם כי הורית לברר את ההדלפות בתיקי אהוד אולמרט ודני דנקנר. האם את יכולה להילחם בתופעת ההדלפות בכלים העומדים לרשותך?

בדיקת הדלפות היא פרויקט קשה, ואני לא גוף חוקר אלא גוף מבקר. כל פנייה נבדקת באמצעים שיש לי כנציבות ביקורת. ברור שאני לא משטרה ואין לי כלי חקירה פורמליים לברר את זה.

יש טענה שאם מוגשת אליך תלונה על

”לא הגעתי לתפקיד הזה...”

לא מקבל שום עזרה מינהלית. אין לו מז-כירה, אין מי שיקבל שיחות טלפון כשהוא באולם, את הקפה והסוכר הוא מביא מה-בית על חשבוננו. רק כשהתמניתי לנשיאה קיבלתי תקציב לקפה. שום עורך דין מתחיל לא יעבוד בלי מזכירה ובלי תנאים בסיסיים. **האם את סבורה ששופטים צריכים להיות יותר פרו-אקטיביים בנישאתם לניהול המשפט?**

במשך השנים חל כרסום בשיטה האד-וורטרית, גם דה-פקטו וגם דה-יורה. תקנות סדר הדין האזרחי למשל מאפשרות לשר-פט בקדם-משפט לעשות מיוזמתו דברים שבעבר היו הס מלהזכיר. גם בית המשפט העליון נותן גב לשופטים המביעים דעה, ואני לא אומרת את זה בביקורת, זה נכון לדעתי. עם זאת, מאחר שהשיטה עוד לא בוטלה, ברור שצריך להיזהר מאוד, למשל אם מדובר על התערבות של השופט בח-קירה נגדית.

שמך הוזכר בשעתו כמועמדת למשרת מנהלת בתי המשפט. הצטערת שזה לא יצא לפועל?

לא, ממש לא. מעולם לא הצגתי מועמ-דות וגם הייתי אמביוולנטית מאוד לתפקיד הזה. אמנם פנו אליי (שר המשפטים דאז, יעקב נאמן – המערכת) והיו שחשבו שאני צריכה ויכולה לעשות את זה טוב. לשמחתי הרבה, הנשיא גרוניס לא רצה שאהיה בתפ-קיד, ואני מודה לו על כך עד היום. הוא פתר לי את הדילמה.

אמרת כבר בעבר שלא היו לך שאיפות להגיע לבית המשפט העליון. גם בדיעבד את לא מצטערת?

ההפך הוא הנכון. לעובדה שלא רציתי לכהן בבית המשפט העליון היו כמה סיבות. ראשית, ברמה האישית המשמעות הייתה להתנתק מהסביבה המשפחתית. בפעם הראשונה שזה עלה על הפרק ב-2003, הוריי היו בסביבות גיל 80, ניצולי שואה שנתנו את כל החיים שלהם למעננו, וחשבתי שהם יז-דקקו לי מאוד בעשר השנים הבאות. הדבר

”אף אחד מאיתנו לא אוהב שמישהו מבקר אותו - בין שזה בן הזוג שלו, בין שזה הילד שלו, בין שזה גוף ביקורת. אני זוכרת את חוסר שביעות הרצון של השופטים כשהוקמה נציבות תלונות הציבור על שופטים”

”האוכלוסייה של הפרקליטים

דומה במידה מסוימת

לאוכלוסייה של השופטים;

די בכך שתלונה התקבלה

להדיר שינה מהעיניים. לא

צריך לצרף לקבלת התלונה גם

סנקציה. העובדה שפרקליט

יודע שתלונה התקבלה נגדו

והיא נמצאת בתיק האישי

שלו חמורה מספיק”

הוכח כנכון לאחר ששניהם נפטרו בחצי השנה האחרונה בהפרש של חודש וחצי זה מזה. אבא שלי עבר אירוע מוחי והיינו אצלו יום יום כמעט שנתיים, דבר שלא היה אפ-שרי לו הייתי בבית המשפט העליון. שנית, אני חושבת שבאישיות שלי אני לא מתאימה לשבת כל החיים בהרכבים. לטוב או לרע, אני קצת קאובואית בקצב ובסגנון. דבר שלישי, חלק גדול מהנושאים הנדונים בבית המשפט העליון הם בתחום הפלילי, ומעולם לא היה לי רצון לעסוק בו. דבר רביעי, בבית המשפט העליון רואים ברוב המקרים תיקים ולא אנשים, ואני אדם של אנשים. אל מול כל זה יש כמובן הכבוד והעובדה שזו פסגת הקריירה המקצועית, אבל אני חושבת שאדם צריך להיות ישר עם עצמו ולדעת מה מתאים לו ומה לא. אין לי יומרות לעצב את פני המ-דינה לעתיד, שזה חלק מהעשייה החשובה מאוד של בית משפט עליון, אבל היא לא מתאימה לי.

עם זאת נדמה לי שהתרומה שלי למערכת המשפט ולמדינת ישראל בהקמת בית המ-שפט המחוזי מרכז בלוד ובשיטות שהונהגו בו הייתה אמנם אחרת, אבל לא פחות מש-מעותית.

והאינטנסיביות של העבודה בבית המ-שפט לא חסרה לך?

לשיפוט עצמו אני לא מתגעגעת כלל. בדיעבד נראה שזמן הפרישה היה נכון. לא הרגשתי שהגעתי לנקודת רוויה, אבל ייתכן שהייתי קרובה אליה. אני כרגע כל כך מלאת אנרגיות ואדרנלין בהקמת הנציבות, והשי-פוט לא חסר לי. ביום שהוא יחסר לי אוכל לחזור לעשות גישורים ובורריות. אני עוד צעירה. עוד שלושה חודשים אהיה רק בת 60, ונראית פחות. סתם, סתם [צוחקת].

כמי שעתידיה עוד לפניך, ואף שמשרת היועץ המשפטי לממשלה תתפנה רק בת-חילת השנה הבאה, שמך כבר הוזכר כמוע-מדת אפשרית. התפקיד קורץ לך?

אני אכן צעירה ומלאת מרץ, אבל עדיין איני נותנת את דעתי למה שצופן לי העתיד. ☞